

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

a Magyar-Horvát Kisebbségi Vegyes Bizottság IX. üléséről
(2007. május 2.)

A Magyar-Horvát Kisebbségi Vegyes Bizottság (KVB) 2007. május 2-án Zágrábban megtartotta IX. ülését. A magyar küldöttséget Gémesi Ferenc szakállamtitkár, a horvát delegációt Mirjana Vidović-Bohanec horvát Külügy- és Európai Integrációs Minisztérium helyettes államtitkára, a a KVB társelnökei vezették.

A Vegyes Bizottság a kétoldalú kisebbségvédelem, és a két országban élő magyar, illetve horvát kisebbség helyzetének időszerű kérdéseiről folytatott eszmecsere során egyetértett az alábbiakban:

- 1) A Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság elkötelezett amellett, hogy a horvát, illetve magyar kisebbség közösségi jogait magas szinten biztosítsa. Erre a „Magyar Köztársaságban élő horvát kisebbség és a Horvát Köztársaságban élő magyar kisebbség védelméről szóló, 1995. április 4-én Eszéken aláírt Egyezmény” biztosít keretet. A két kisebbség jogi helyzete – összhangban a nemzetközi kisebbségvédelmi dokumentumokkal – rendezettnek tekinthető.
- 2) 1992. óta a magyar kisebbséget törvény alapján választott képviselő képviseli a Száborban. A magyarországi nemzeti kisebbségek – így a horvát nemzeti kisebbség – parlamenti képviseletének rendezésére a törvényalkotó munka előkészítése megkezdődött. A horvátországi magyar és a magyarországi horvát nemzeti kisebbség önkormányzati szintű képviselete biztosított, Horvátországban pedig a helyi és regionális képviselőtestületekben is.
- 3) A Felek áttekintették az előző KVB-üléseken megfogalmazott ajánlások végrehajtásának helyzetét, és a KVB ezzel kapcsolatos megállapításait a Jegyzőkönyvben foglalták össze. Mindkét kisebbség képviselői felhívták a KVB figyelmét arra, hogy a KVB ajánlásai egyes esetekben még nem, vagy csak lassan valósulnak meg

A Vegyes Bizottság áttekintette a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítését, s az alábbiakat állapította meg:

Az általános kérdések területén

- 1) Alkotmányosan és törvényesen biztosított a Felek államainak területén élő magyar, illetve horvát kisebbség számára a nemzeti identitás megőrzésének és szabad kinyilvánításának lehetősége. Ugyanakkor szükség lenne a magyar nemzeti kisebbség tagjai – számarányának megfelelő – foglalkoztatására a helyi közigazgatási szervekben.

- 2) A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. Törvény szerint az **Országos Horvát Önkormányzat (OHÖ)** számára támogatásként 88,6 M Ft; míg az OHÖ által fenntartott intézmények támogatására 45 M Ft kerül kiutalásra. A támogatás felosztásáról az **Önkormányzat közgyűlése** dönt. A **Magyarországi Horvátok Szövetségét** a költségvetés pályázatok útján támogatja. A szaktárcák és a közalapítványok – pályázatokon keresztül – számos program megvalósulását támogatták. A KVB javasolja, hogy a magyar fél a pályázati pénzek elosztása előtt biztosítson konzultációs lehetőséget a horvát kisebbség számára az **Országgyűlés szakszabotóságainál**. A Horvát Köztársaság Nemzeti Kisebbségi Tanácsán keresztül az elmúlt két évben a magyar nemzeti kisebbség számára nyújtott támogatás 42%-al nőtt, úgyhogy a magyar nemzeti kisebbség egyesületei 2005-ben 2 710 000 kunát, 2006-ban 3 225 300 kunát, 2007-ben pedig 3 850 000 kunát kaptak. Azonban még mindig vannak bizonyos nehézségek a kisebbségi magyar tanácsok finanszírozásában helyi és regionális szinten.
- 3) A horvát állam anyagi támogatásával folyamatban van a horvát Duna-mente épületeinek és lakóházainak felújítása. Folytatódtak a hagyományosan gazdag **határ-menti együttműködési programok**. Ezeknek az együttműködési programoknak része és haszonélvezője a két kisebbségi közösség is. A KVB szorgalmazza: a **Felek fordítsanak kiemelt figyelmet a térség fejlesztésére irányuló projektek kidolgozására, és megvalósítására**. Európai uniós források igénybevételére (pl. a Magyarország-Horvátország Határ Menti Együttműködési Program keretein belül) **közösen beadott pályázatokkal** segítsék elő a két ország **határ menti** – a magyar és horvát nemzeti kisebbségek lakta - **térsége fejlődését**. A KVB felhívja a kormányokat, hogy az európai területi együttműködés fejlesztése, kialakítása érdekében létrehozásra kerülő testületekben biztosítsák a magyar, illetve a horvát nemzeti kisebbség képviselőinek részvételét. **Kíváncos lenne a kistérségi fejlesztési elképzelésekkel összhangban, a közművelődési és könyvtári szolgáltatásokra is kiterjeszteni a határ menti együttműködést.**

Prioritást élvező ajánlások (a felsorolás nem jelöl fontossági sorrendet)

- 1) A KVB üdvözli, hogy az eszéki J. Strossmayer Egyetem **Hungarológiai Tanszéke hamarosan megkapja az ideiglenes működési engedélyt**, az oktatás a 2007-2008-as tanévben megkezdődhet. A KVB felhívja a Feleket, segítsék elő, hogy az eszéki Hungarológia Tanszék és a Pécsi Tudományegyetem **Kroatisztika tanszéke megkapja a végleges akkreditációt**.
- 2) A KVB javasolja, hogy a két Fél racionalizálja az ösztöndíjas dokumentáció rendszerét, gyorsítsa fel a folyamatot. Felhívja a horvát Felet, **ösztöndíjakkal tegye lehetővé a magyarországi horvát nemzeti kisebbség tagjainak a részvételt a társadalom- és természettudományi, valamint a teológiai felsőoktatás szélesebb körében**.
- 3) 1999 óta működik az eszéki Magyar Oktatási és Művelődési Központ. Az általános iskolai és középiskolai osztályok mellett az intézményben magyar óvoda is működik. A magyar Kormány a Központ kérésének megfelelően minden évben segíti a működéshez szükséges feltételek megteremtését: 2006-ban a tornaterem felszereléséhez, 2007-ben pedig a számítógépes park frissítéséhez járul hozzá. A KVB üdvözli, hogy a horvát Fél megkezdte a kollégiumi szárny építésének előkészületeit, egyben felhívja az illetékes szerveket, tegyenek meg mindent, hogy az engedélyeztetési folyamat még 2007-ben lezáruljon. A KVB javasolja, hogy a Központ kérje a munkálatokhoz szükséges anyagi

fedezet tervezését a 2008-as költségvetésben. A horvát Kormány „tanfelügyelő” kollégiumi nevelő és a „Központ feladatainak végrehajtásáért felelős szaktanácsadó” státuszok létrehozásával biztosítsa a Központ alapfeladatai teljesítésének feltételeit.

- 4) A horvátországi magyarság anyanyelvi oktatási hálózata helyreállításának folyamatában előrelépést jelent, hogy a kórógyi nyolc osztályos általános iskola megnyithatta kapuit a Horvát Kormány által finanszírozott felújítást követően. A KVB javasolja, hogy a horvát Fél folytassa a kórógyi iskola felszerelését, és felhívja az illetékes szerveket, tegyenek meg mindent, hogy a vörösmarti általános iskola tornaterme építésének az engedélyeztetési folyamata még 2007-ben lezáruljon. A KVB javasolja, hogy az iskola kérje a munkálatokhoz szükséges anyagi fedezet tervezését a 2008-as költségvetésben.
- 5) 2006-ban a költségvetési törvény rendelkezéseinek figyelembe vételével az oktatási miniszter által kiadott rendelet alapján a pécsi „Miroslav Krleža” Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon fenntartója, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata az iskola felújítására 60 millió forint támogatást kapott. A város 2007-ben e jogcímen újabb pályázatot nyújtott be, az ezzel kapcsolatos döntés 2007. május 30-ig születik meg. A KVB javasolja, hogy a két Fél vizsgálja meg a lehetőségét (EU-s) pályázati források igénybevétele a rekonstrukció befejezéséhez, illetve korábbi vállalásai teljesítésével járuljon hozzá a létesítmény mielőbbi befejezéséhez.
- 6) 2007-ben ugyancsak a költségvetési törvény rendelkezései szerint az oktatási és kulturális miniszter által kiadott rendelet lehetőséget teremtett arra, a hercegszántói Horvát Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon fenntartója, az Országos Horvát Önkormányzat is pályázhasson a diákotthon felépítéséhez maximum 60 millió forint támogatásra, azonban a benyújtás határidejéig a felújítás tervdokumentációja nem készült el, így erre nem került sor. A KVB javasolja, a két Fél nyújtson be közös pályázatot európai uniós források igénybevétele a hercegszántói iskola 80 fős diákotthona felépítéséhez. Felhívja a magyar Felet, tegye lehetővé, hogy az OHÖ a kollégium felépítéséhez a következő költségvetési évben is pályázhasson.
- 7) A KVB javasolja, hogy a magyar Fél illessze be az Új Magyarország Fejlesztési Terv megfelelő Operatív Programjába a szentpéterfai általános iskola beruházási tervét, jelenítse meg azt az operatív programokhoz kapcsolódó programozási és végrehajtási dokumentumokban.
- 8) A KVB javasolja, hogy a magyar Fél biztosítsa az Országos Horvát Önkormányzat által létrehozott Magyarországi Horvát Keresztény Gyűjtemény központjának befejezését és működtetését.
- 9) A Pécsi Horvát Színház működési és programtámogatása folyamatos az ÖTM és az OKM közös pályázata keretében. A horvát kormány pénzügyi támogatást nyújt a magyar színházaknak a Duna-menti térségben lebonyolítandó vendégjátékaihoz. A kölcsönös vendégszereplések megvalósulnak. A KVB felhívja a Feleket, vizsgálják meg: a Színház felújítása mi módon illeszthető be EU-finanszírozású kulturális programokba, illetve az „Európa Kulturális Fővárosa” rendezvénysorozat finanszírozási rendszerébe; javasolja, a Felek a kérdést vegyék az elkövetkező Magyar-Horvát együttes kormányülés napirendjére.
- 10) A Magyar Rádió 2007. február 1-jétől önálló középhullámú frekvenciát biztosít a nemzetiségi műsorok sugárzására, így a horvát nemzetiségi adás vételi lehetőségei is javultak. A KVB javasolja, hogy a horvát Fél biztosítsa egy közszolgálati magyar nyelvű

rádiószerkesztőség létrehozását az Eszéki Rádiónál. A horvát Fél üdvözli az eszéki „Drávatáj” magyar tv-stúdió működésére tett erőfeszítéseket és felhívja a figyelmet a Horvát Média Tanácsnak a „Média Sokszínűsége és Pluralizmusa Alapból” az elektronikus médiák számára meghirdetett pályázatok útján történő finanszírozási lehetőségekre. A KVB javasolja, hogy a horvát illetékes szervek támogassák a magyar kisebbség pályázatait.

- 11) Tekintettel arra, hogy a zágrábi **Ady Endre Kultúregyesület** helyiségproblémái még mindig nem oldódtak meg, a KVB javasolja, a horvát Fél tegyen erőfeszítéseket, hogy a kultúregyesület – lehetőség szerint még 2007. május hónapban – méltó helyre költözhessen.

Hosszú távú ajánlások (a felsorolás nem jelöl fontossági sorrendet)

1. A magyar Fél törekedjen arra, hogy a nemzeti törvényalkotási és választójogi reformfolyamattal összhangban sor kerüljön a **magyarországi kisebbségek parlamenti képviseletét biztosító jogalkotási munka befejezésére**, és így biztosítsa, hogy a horvát kisebbség saját parlamenti képviselőt választhasson a következő országgyűlési választásokon.
2. A horvát Fél munkahelyteremtő beruházásokkal, helyi támogatásokkal, pályázatokkal **igyekszik megakadályozni a magyar nemzeti kisebbség elvándorlását lakhelyéről, ingatlanjaik „kényszerértékesítését”, és ezzel az etnikai arányok megváltozását.**
3. A KVB javasolja, hogy a horvát Fél járuljon hozzá a tervezett múzeumi hálózat kialakításához, szoros együttműködésben az alapítókkal és összhangban a múzeumi tevékenységekről rendelkező előírásokkal, koordinálva a már meglévő múzeumi hálózattal.
4. A KVB javasolja, hogy a két Fél a magyarországi horvátok Pag szigetén Vlačićiban működő **Magyarországi Horvátok Képzési és Üdülési Központja** működésének finanszírozásához és a horvátországi magyar fiatalok **Zánkai Gyermek- és Ifjúsági Centrumának** kapacitásbővítéséhez (20-20 gyermek helyett 50-50 fő üdültetésére lenne igény) továbbra is **biztosítson pénzforrásokat – lehetőség szerint európai uniós forrásokból.**
5. A horvátországi magyar kisebbség számára a magyar nyelvű sajtótermékek kiadása a Horvát Köztársaság költségvetéséből **biztosított.** A magyar nemzeti kisebbség egyesületeinek támogatása az elmúlt 2 évben 42%-al nőtt. Az erre elkülönített eszközök elosztását a Nemzeti Kisebbségügyi Tanács végzi. A Hrvatski Glasnik támogatása „A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány”-on keresztül történik. Mivel az e célra fordítható támogatás reálértéke évről-évre csökken, így azt az Országos Horvát Önkormányzatnak és az OHÖ által alapított Croatica Kht-nak ki kell egészítenie saját költségvetési forrásaiból. A KVB javasolja, hogy a magyar Fél biztosítson az igényeknek megfelelő támogatást a magyarországi horvátok hetilapja, a Hrvatski Glasnik zavartalan megjelenéséhez.
6. A magyar-horvát és horvát-magyar szótár szerkesztői munkálatai **folytatódnak.** A Horvát Nyelvtudományi Intézet és a Croatica Kulturális, Információs és Kiadói Kht. 2007 februárjában kötött együttműködési megállapodása alapján a szótár kiadására legkorábban **2009-ben** kerülhet sor. A KVB felhívja a Feleket, tegyenek erőfeszítéseket a szótár mielőbbi kiadása érdekében.

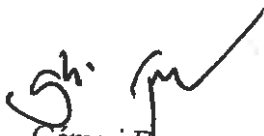
7. A Magyar Köztársaság támogatja az OHÖ által alapított Magyarországi Horvát Kutatók Intézetét. A KVB felhívja a horvát Felet, hogy találja meg a módját a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság kutatási programjai finanszírozásának, és biztosítsa azok végrehajtását.
8. A horvát Fél fordítson továbbra is megkülönböztetett figyelmet a magyar kisebbség által lakott települések infrastruktúrájának kiépítésére, közművesítésére. Épüljön meg a Sepsét-Bodolát összekötő hegyháti út, valamint kezdődjön el a kórógyi központi vízvezetékrendszer rekonstrukciója, melyhez az engedélyek már rendelkezésre állnak.
9. A KVB üdvözli a horvát Félnek a hercegszöllősi és szentlászlói református templom felújítására tett erőfeszítéseit.
10. A KVB javasolja, hogy a két Fél illetékes szervei közösen pályázzanak Európai Unió támogatás elnyerésére a magyar-horvát határ menti területek aknamentesítésének pénzügyi fedezete megteremtése céljából.
11. A Felek megegyeztek abban, hogy következő ülésüket 2008-ban Magyarországon tartják, törekedve arra, hogy az ülésre a 2009. évi költségvetési tervezési folyamat előtt kerüljön sor.

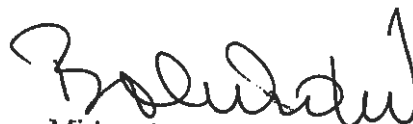
A Jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és horvát nyelven. Mindkét változat hiteles.

Zágráb, 2007. május 2.

A KVB magyar tagozatának nevében:

A KVB horvát tagozatának nevében:

Gémesi Ferenc

Mirjana Vidović-Bohanec